

Koldingbogen

ÅRSTAL:	2012
FORFATTER:	Ole Holm Larsen
TITEL:	Maleren Annalise Møller Petersen
KORT RESUME:	Med støtte fra Thomas L. Jørgensen på Kunstakademiet 1956-60. Udstillede i København med døde allerede i 1975.

MALEREN ANNALISE MØLLER-PETERSEN

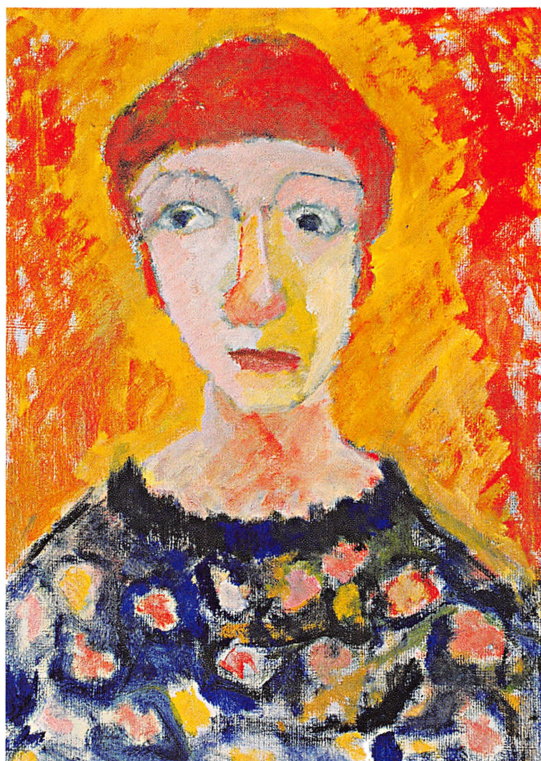
AF OLE HOLM LARSEN

Annalise Møller-Petersen blev født i 1931 og voksede op i Kolding som den yngste af en børneflokk på otte. Desværre havde hun et medfødt handicap – hun var delvis lammet i venstre side, og så haltede hun meget. Hun blev drillet med det, da hun begyndte i skole, så det gik slet ikke. Derfor kom hun på Vanførehjemmet i København, indtil hun blev konfirmeret. Derefter kom hun igen til Kolding, hvor hun var i trygge rammer hjemme hos sin mor, fortæller søsteren Grete Johnsen, Vonsild.

Annalise var begyndt at tegne og male og brugte meget af sin fritid med det. Så startede hun o. 1950 på aftenskole hos maleren Thomas L. Jørgensen, som blev hendes livslange ven og støtte. Hun blev opfordret til at søge ind på Kunstakademiet i København af Thomas Jørgensen, men også af bl.a. formanden for Kolding Bibliotek, Charles W. Jensen, og doktor Furmann. Hun kom ind uden optagelsesprøve, hvilket var ganske uhørt på det tidspunkt – og især for en kvinde.

På Kunstakademiet startede en helt ny tilværelse for Annalise. Hun gik i årene 1956-60 hos Poul Sørensen, Egill Jacobsen og Holger J. Jensen. Her lærte hun også bl.a. Svend Wiig Hansen at kende. Hun boede på Egmontkollegiet i de 6-7 år, hun gik på Kunstakademiet. Egmontkollegiets efor var professor von Eyben, som også hjalp hende. Senere

fik hun en lejlighed på Frederiksberg. Det var en 1 ½ værelses lejlighed, og stuen var atelier. Pga. terpentindampene måtte hun næsten altid have døren åben, også om vinteren. Da hun senere også fik en trykpresse til sine lino-leumssnit, var der godt fyldt op i lejligheden.

Olie på lærred. Privateje.

På kollegiet og akademiet fik hun også mange venner, og hun var på studieture med Kunstakademiet til bl.a. Ægypten, Grækenland og Italien. Et af hendes forbilleder som maler var Olivia Holm Møller, og det lykkedes Annalise Møller-Petersen at få lov til at besøge hende, hvilket hun var meget berøret over. Et andet stort forbillede var selvfølgelig van Gogh, og på et besøg i Amsterdam lykkedes det hende at ”pille” ved et af de ellers strengt bevogtede malerier. Det kunne hun ikke se noget forkert i – hun var jo også kunstner!

Annalise Møller-Petersen debuterede på Kunstnernes Efterårsudstilling i København i

Olie på lærred. Privateje.

1956 og udstillede dér seks gange i træk. Hun var også med på Kunstnernes Påskeudstilling i Aarhus i 1960 og Charlottenborgs Forårsudstilling i 1963 og var inviteret som gæst på Å-udstillingen (Åbenrå-Århus-Ålborg) i 1960 og 1975, Grønningen i 1962 samt Efterårsudstillingen på Charlottenborg i 1967. Svend Wiig Hansen forsøgte forgæves at få hende med som gæst på Den Frie, men hendes lærer Egill Jacobsen stemte imod. Det tog Annalise Møller-Petersen ham meget fortrydeligt op, og da hun tilfældigt mødte ham, gik hun hen til ham, tog ham om struben og sagde: ”Hvorfor ville du ikke have mig med?”. Hun havde til tider et meget iltert temperament.

Svend Wiig Hansen betegnede hende som ”en urolig sjæl”. Der er ingen tvivl om, at hun havde mange op- og nedture. Tvivlen og usikkerheden var altid til stede. I sine mørke stunder syntes hun, at nogle af de portrætter, hun havde lavet, havde stirrende øjne, og så kunne hun finde på at ødelægge dem med en kniv. Op til åbning af en ny udstilling var det værst, og så sørgede hendes kunsthandler for, at billederne ikke stod i hendes lejlighed.

En anden fare for hendes malerier var, at hun pga. dårlig økonomi genbrugte gamle billeder. En blomstervase kunne blive vendt på hovedet og blive et ansigt i det næste portræt. Det gik også ud over nogle af de gode billeder, fortæller hendes gode ven fra kollegietiden, Axel Kok-Jensen. Han sørgede af samme grund for at købe mange af hendes malerier, og han fik dem billigt. Pengene blev straks omsat i lærred til nye malerier.

Hun glædede sig over de positive anmeldelser af hendes kunstværker i pressen. Efter en fernisering skrev hun hjem til sin mor, at det havde været den bedste dag i hendes liv,

Annalise Møller-Petersen med et portræt.

og at Svend Wiig Hansen havde været meget stolt af hende.

Hun havde sin første separatudstilling hos Galleri Birkdam i København i 1965, hvor Svend Wiig Hansen skrev forordet til kataloget, der sluttede med følgende: *Kære besøgende: Dette menneske, hvis billeder De her betragter, er et af de mest fascinerende, jeg kender, rigt udstyret med godt og ondt. Fortryllende, irriterende, en satan – en engel.*

Senere blev Viggo Clausen, der drev Clausens Kunsthandel, opmærksom på hende, og her havde hun tilknytning i de følgende år.

Helt usædvanligt udbetalte han en månedsløn til hende mod, at hun afleverede et vist antal billeder, og det var en utrolig hjælp for hende.

Annalise Møller-Petersen var i lange perioder meget syg, og så fik hun ikke malet ret meget, men på nogle af hendes mange ophold på Augustenborg malede hun nogle meget fine malerier af nogle af medpatienterne, sympatiske billeder uden at "hænge dem ud" eller forsøg på psykologi. Styrken var som altid farverne, der går fra det mest sprøde og nænsomme gulgrønne til meget kraftige blågrøn-

Tuschtegning.

ne, gule og røde med stor kontrast, skriver hendes gode ven Axel Kok-Jensen. Han skriver også: "Den glade sol som signatur fulgte hende i mange år. Den blev brugt både på for- og bagsiden af maleriet. Hun mente vist nok, at yderligere signatur måtte være overflødig – for ingen kunne jo være i tvivl om, hvor billedet kom fra".

I 1975 lavede Ole Braunstein for Dan-

marks Radio en film om Annalise Møller-Petersen med titlen »Pigen og solen«. Solen henviser til, at hun ofte malede en sol på bagsiden af billederne, for som hun sagde: "Så bliver folk jo i godt humør, hvis de vender billedet om!". Hun fortalte også i udsendelsen, hvad der for hende var lykke. Det var at sidde midt i en blomstrende sennepsmark og se på den gule farve. Annalise Møller-Petersen døde desværre kort efter, at filmen blev vist i fjernsynet, kun 44 år gammel.

Thomas L. Jørgensen skrev bl.a. i sit mindeord:

Jeg mindes din tynde, fremstrakte finger på min arm, og jeg vendte mig om mod dit legeme, der i angst stod på afstand, og som et såret dyr bad om hjælp. Dengang forstod jeg dig ikke. Du forstod vel heller ikke dig selv. I årene, der kom, var jeg med til at forme dig, og dag efter dag lede dig nærmere til det bål, der skulle varme din sjæl, og gøre det muligt for dig at udfolde dig som du gjorde. Du voksede dig stor og stærk i dit menneskelige korpus lidenhed.

En dag stod du frem i al din bevidsthed om dit livs forbliven. Du havde valgt kunsten, og du levede for kunsten. Det voksede og groede omkring dig. Du skabte en kunst, der var så åbenbar i den kunstneriske værdi, følelsesmæssigt som monumental. En dag stod jeg uden dig omkring mig. Mit arbejde var endt.

Andre tog dig til sig og skabte videre på dig. Du blev den ener i dansk kunst, der kunne gå i spænd med malerinder som Ebba Carstensen, Laura Brun-Pedersen og Olivia Holm Møller. Du skabte med en hvidglødende ild, der fængede og spredte sol og varme omkring dig.

Annalise Møller-Petersen var trods sit til tider iltre temperament højt respekteret blandt sine kolleger. Billedhuggeren Erik Varming

Blyantstegning.

har fortalt om akademitiden: *Man kunne altid høre, når hun var i kantinen.* Hun var en farverig personlighed, men også et beskedent og tilbageholdende menneske, der ikke blandede sig meget i kunstlivet i København. Og selv om hendes sygdom fyldte meget, formåede hun gang på gang at hive sig selv op igen. Kedelig var hun i hvert fald ikke. Og selv om hun havde mange odds imod sig, fik hun trods alt et godt liv.

I august 2010 arrangerede Kolding Kunstforening en mindeudstilling med hendes vær-

ker i Det gamle Borgerhus i Helligkorsgade i Kolding. Vi fandt frem til mange malerier i privateje, bl.a. hos vennen Axel Kok-Jensen, København. Der blev også lånt ting fra Trapholt. Desuden udstilledes blyant- og tuschtegninger, der aldrig tidligere havde været vist.

I dag kan vi med årenes distance se, at hendes billeder også rækker ud over den tid og det miljø, hvor de blev skabt, og at hun bør værdsættes som en fremragende repræsentant for ny dansk ekspressionisme.

UDSTILLINGER

Kunstnernes Efterårsudstilling 1956-61; Kunstnernes Påskeudstilling 1960; Å-udstillingen 1960, 1975; Købestævnet, Fredericia 1960; Grønningen 1962; Charlottenborgs Forårsudstilling 1963; Charlottenborgs Efterårsudstilling 1967; Nikolaj, København 1969; Fra ekspressionismen til den informelle kunst, Koldinghus 1976; Sabio Solo Secreto, Husets udstilling, København 1984; Billedtårnet, Hundested Kunstforening 1986. Separatudstillinger: Hotel Kolding, Kolding 1963; Galleri Birke-dam, København 1965, 1968; Clausens Kunsthandel, København 1971, 1974; Birkerød Kunstforening 1973; Koldinghus 1973; Haslev Teknikum 1975; Kirsten Kjærs Museum 1982; Klostergården, Kolding 1983; Kolding Kunstforening, Det gamle Borgerhus 2010.